

UVOD

U zavisnosti od metoda definisanja ruralne oblasti, oko 70-80% teritorije Srbije se može klasifikovati kao ruralno. U oblastima koje se klasificuju kao ruralne, živi 43-55% celokupnog stanovništva Srbije.

2.EVOLUCIJA KONCEPTA RURALNOG RAZVOJA

2.1. RURALNA NEPOLJOPRIVREDNA EKONOMIJA

Od početka 1970-tih godina veliki broj stručnih i naučnih radova bavio se značajem ruralne nepoljoprivredne ekonomije (eng. Rural Non-Farm Economy – RNFE) u ruralnom razvoju. Ruralna nepoljoprivredna ekonomija se može definisati na mnogo različitih načina. U literaturi se može naći veliki broj različitih definicija i taksatomija pojedinih elemenata ovog koncepta. RNFE se najčešće definiše kao skup ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima, iskuljujući aktivnosti vezane za proizvodnju primarnih poljoprivrednih proizvoda (Lanjouw and Lanjouw, 1997). Ruralna nepoljoprivredna ekonomija obuhvata međutim delatnosti povezane sa poljoprivredom, kao što su prerada hrane, druge vrste malih biznisa, prihode od socijalnih transfera, kamate, dividende, rente i doznake povremenog ili stalnog zaposlenja u urbanim područjima (Davis, Pearce, 2000). Povećan interes nauke i prakse za nepoljoprivrednom ekonomijom prisutan je od kako je diversifikacija ruralne ekonomije postala važan segment državnih politika usmerenih na poljoprivredu i ruralnu populaciju. Poljoprivreda i proizvodnja hrane nisu jedine funkcije ruralnih područja, već to može biti i širok spektar drugih delatnosti koje imaju za cilj zadovoljavanje potreba ruralne populacije. Otuda, podrška unapređenju životnog standarda i uspostavljanju socijalne i ekonomske stabilnosti ruralnih domaćinstava, implementira se već nekoliko decenija upravo razvojem ruralne nepoljoprivredne ekonomije. U mnogim delovima sveta narasta jaz između ruralne populacije i prirodnih resursa kojima se obezbeđuju održivi uslovi života. Dostupni prirodni resursi se smanjuju, posebno u zemljama u razvoju, pa život ruralne populacije i njihovi prihodi postaju manje sigurni ili pak značajno variraju. I pored narastajuće depopulacije u ruralnim područjima (ili smanjene stope rasta stanovništva), mogućnosti zapošljavanja u ruralnim sredinama se ne povećavaju značajnije, niti se dinamično menjaju. Otuda, ruralno stanovništvo, je prinuđeno da iznalazi alternativne razvojne strategije kojima će prevazići dohodovne rizike sa kojima se suočava. Po pravilu, sveove strategije podrazumevaju u manjoj ili većoj meri udaljavanje od poljoprivrede i proizvodnje hrane, kao osnovnih funkcija ruralnih područja. U tom smislu, migracija u gradove je moguća strategija samo za onaj deo ruralne populacije koji ima komparativne prednosti u svojim radnim sposobnostima ili akumuliranom kapitalu. Emigracije nisu rešenje, ili ne predstavljaju mogućnost, za onaj deo stanovništva koji iz socijalno-ekonomske razloga ne želi ili ne može da napusti svoju sredinu. U takvim okolnostima, razvoj nepoljoprivredne ekonomije se pokazao kao podesan instrument za obezbeđivanje adekvatnih životnih uslova onih koji nisu u stanju da žive od poljoprivrede ili iz bilo kojih razloga ne vide u njoj svoju perspektivu.

RNFE kao razvojni koncept rešava ključne probleme većine ruralnih područja:

----- OSTAKTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com